

**Петро Пуцентейло**  
к.с.н., доцент, докторант  
(Тернопільський національний економічний університет)

### **ШЛЯХИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ**

Важливим питанням інтенсифікації виробництва яловичини і зменшення її собівартості є інтенсивне вирощування молодняку великої рогатої худоби м'ясних порід в Україні. Низька вага худоби пояснюється не тільки генетико-породним чинником, тобто продуктивністю худоби, а недооцінкою питань раціональної організації вирощування та інтенсивної відгодівлі, що дозволяє використовувати біологічні особливості молодого організму – швидко рости на ранніх стадіях постембріонального розвитку і менше витратити поживних речовин на одиницю привісу живої ваги.

Інтенсифікації виробництва яловичини притаманна важлива особливість, яка полягає в тому, що тут об'єктом господарської діяльності є молодняк і дорослі тварини на відгодівлі, що належать до оборотних засобів виробництва. Тому кінцевий результат, ефективність використання

відгодівельного контингенту, а також інших оборотних і основних засобів залежить від швидкості обороту м'ясного поголів'я, точніше інтенсивності його вирощування і відгодівлі.

Важлива особливість інтенсифікації виробництва яловичини полягає в тому, що цей процес залежить від якості і племінних властивостей маточного поголів'я, рівня годівлі та утримання молодняку на відгодівлі, ступеня механізації технологічних процесів, організації праці тощо. Всі ці фактори повинні використовуватись комплексно.

Основою інтенсифікації тваринництва, підвищення його економічної ефективності є зміцнення кормової бази. Загальновідомо, що збалансована годівля забезпечує повне використання генетичного потенціалу тварин і сприяє зниженню витрат на виробництво тваринницької продукції. Якість та обсяг виробництва будь-якого виду продукції тваринництва значною мірою визначають корми, їхня кількість, поживність та якість. Наприклад, щоб вигодувати бугайця, жива вага якого у 2,5 річному віці становить 400 кг, потрібно близько 4 тис. корм. од., а при прискореному вирощуванні таку ж вагу можна отримати за 1,5 роки і витратити усього 3 тис. корм. од. при інтенсивному вирощуванні можна на одних і тих же самих кормах отримати яловичини на 35% більше.

Отже, інтенсифікація виробництва яловичини полягає насамперед в інтенсивній відгодівлі молодняку великої рогатої худоби, що дозволяє використовувати енергію його росту, прискорювати оборот засобів і підвищувати коефіцієнт використання тваринницьких приміщень. Крім того, при інтенсивному вирощуванні молодняк витрачає менше корму на приріст живої маси, ніж доросла худоба. Основним принципом організації і технології м'ясного скотарства є оптимальне обмеження витрат на утримання основного стада з телятами в підсосний період у поєднанні з інтенсифікацією подальшого вирощування племінних тварин і відгодівлі надремонтного молодняку. Усе це повинне супроводжуватись зміцненням ферм і поглибленням їх спеціалізації, впровадженням відгодівлі худоби на промисловій основі і використанням інших факторів інтенсифікації скотарства.

За сприятливих умов вирощування і відгодівлі, молодняк усіх без винятку утримуваних м'ясних порід великої рогатої худоби до 14-16 місячного віку досягає маси 420-450 кг, а окремі тварини за інтенсивної системи годівлі – 480-500 кг. Слід зазначити, що молодняк великої рогатої худоби складає, як правило, 60-65% усього забійного контингенту. Саме тому підвищення його вагових кондицій забезпечило б в масштабах країни вагоме додаткове виробництво яловичини. Отже, інтенсифікація вирощування і відгодівлі молодняку великої рогатої худоби, продаж тільки важковагових тварин є головним резервом збільшення виробництва яловичини на сучасному етапі.

Максимальна реалізація м'ясного потенціалу скотарства визначається

необхідністю значного підвищення виробництва м'яса. Це є можливим завдяки розвитку науково-технічного прогресу в галузі скотарства, що обумовлює збільшення і здешевлення виробництва яловичини, підвищення її якості на основі високоефективного кормовиробництва і впровадження інтенсивних систем повноцінного годування, прискореного відтворення і розведення високоякісного поголів'я, переходу до прогресивних промислових технологій крупномасштабного виробництва, створеного на базі спеціалізації, оптимальної концентрації і міжгосподарського кооперування, наукової організації праці.

Таким чином, сучасний рівень виробництва яловичини в Україні з урахуванням специфіки кормової бази свідчить про те, що у вирішенні м'ясної проблеми в найближчий час провідна роль буде належати інтенсифікації скотарства. Інтенсифікація виробництва яловичини може бути здійснена, за умови вирішення наступних проблем.

1. Покращення генетичних якостей наявних порід худоби з урахуванням їх потенційних можливостей підвищення м'ясної продуктивності.
2. Виведення нових порід м'ясної худоби.
3. Збільшення чисельності скоростиглих м'ясних порід.
4. Широке застосування найбільш ефективних методів розведення і утримання худоби в господарствах.
5. Зниження витрат корму на 1 кг приросту ваги з 8-10 до 5 корм. од.
6. Зниження собівартості одержуваної продукції за рахунок комплексного використання наявних ресурсів.
7. Поліпшення якості м'яса.
8. Поліпшення шкіряної сировини.